Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20128

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i (DSYKÖ), do?um yapm?? kad?nlar?n ya?am kalitesini do?um sonras? dönemde çok boyutlu olarak de?erlendirmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? geçerli ve güvenilir bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Altuntu? ve Emel (2012) taraf?ndan yap?lm?? olup, 40 maddelik bu arac?n be? faktörlü yap?sal modeli do?rulay?c? faktör analizi ile desteklenmi?tir. Ölçek, annenin sosyal ili?kilerinden psikolojik durumuna kadar geni? bir yelpazede ya?am kalitesi alg?s?n? ölçmeyi hedefler.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i, Ya?am Kalitesi, Do?um Sonu Dönem, Psikometri, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Kamile Altuntu?, Emel E. G. E.

Amaç

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin temel amac?, do?um yapm?? kad?nlar?n do?um sonras? dönemdeki genel ya?am kalitesi düzeylerini sistematik ve çok boyutlu bir ?ekilde ölçmektir. Bu dönem, annenin fiziksel, psikolojik ve sosyal aç?lardan büyük de?i?ikliklerin ya?and??? kritik bir süreçtir.

Ölçek, sa?l?k profesyonellerine ve ara?t?rmac?lara, annelerin bu hassas süreçteki ihtiyaçlar?n? belirlemede ve gerekli destek mekanizmalar?n? geli?tirmede kullanabilecekleri geçerli ve güvenilir veriler sa?lamaktad?r. Bu sayede, do?um sonras? bak?m hizmetlerinin iyile?tirilmesine katk?da bulunulmas? amaçlanmaktad?r.

Yap?

DSYKÖ, do?um sonras? ya?am kalitesi kavram?n? be? farkl? alt boyutta ele alan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, annenin yaln?zca fiziksel sa?l???n? de?il, ayn? zamanda sosyal destek sistemlerini ve psikolojik iyi olu?unu da kapsamaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar, annenin sosyal çevresiyle ili?kileri (akrabal?k, aile, arkada?), ekonomik durumu, e?iyle olan ili?kisinin kalitesi, genel sa?l?k durumu ve psikolojik adaptasyon süreçleridir. Bu kapsaml? yakla??m, do?um sonras? deneyimin bütüncül bir de?erlendirmesine olanak tan?r ve her bir alt boyut, ya?am kalitesinin farkl? bir bile?enini temsil eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? için yap?lan geçerlik çal??malar?, yap?n?n psikometrik uygunlu?unu desteklemektedir. Yap?lan faktör analizinde, maddelerin faktör yükleri **0.41 ile 0.80** gibi güçlü bir aral?kta de?i?mektedir. Bu yükler, maddelerin ilgili faktörleri yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla gerçekle?tirilen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), orijinal ölçe?in önerdi?i **be? faktörlü yap?y?** Türk örnekleminde do?rulam??t?r. Bu sonuçlar, DSYKÖ'nün Türkçe formunun, do?um sonras? ya?am kalitesi yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirli?i yüksek bulunmu?tur. Ölçe?in toplam puan?na ili?kin **Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s? 0.95** olarak rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?eri, ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde homojen oldu?unu ve ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Madde-toplam puan korelasyonlar? ise **0.435 ile 0.717** aras?nda yer almaktad?r. Bu korelasyon de?erleri, her bir maddenin ölçek toplam puan?na anlaml? ve pozitif katk? sa?lad???n? ve ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu desteklemektedir. Sonuç olarak, DSYKÖ'nün Türkçe formu, do?um yapm?? kad?nlarda ya?am kalitesini de?erlendirmede **güvenilir** bir araçt?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, ke?fedici ve do?rulay?c? yöntemlerle incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in toplam 40 maddesinin teorik temele uygun olarak **be? ana alt boyuta** ayr?ld??? teyit edilmi?tir. Faktör yüklerinin 0.41 ile 0.80 aras?nda de?i?mesi, maddelerin ilgili faktörlere güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini göstermektedir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, Akrabal?k-aile-arkada?, Sosyoekonomik, E?, Sa?l?k ve Psikolojik boyutlar?ndan olu?an bu be? faktörlü modelin yap?sal olarak uygun oldu?unu ve Türk kültürüne uyarlanm?? örneklemde de iyi bir uyum sergiledi?ini kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Do?um yapm?? kad?nlar (Anneler)

Ya? Grubu: Yeti?kin kad?n popülasyonu (Do?um sonras? dönemdeki anneler)

Popülasyon Detaylar?: Do?um sonras? dönemde bulunan ve ya?am kaliteleri de?erlendirilecek olan kad?n örneklemi.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i. Cevaplar 6'l? derecelendirme format?nda toplan?r. Derecelendirme sistemi **1= hiç kat?lm?yorum** ile **6= tamamen kat?l?yorum** aras?nda de?i?mektedir. Ölçek toplam 40 maddeden ve 5 alt boyuttan olu?ur.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, Madde Toplam Korelasyonu, Faktör Yükü, Psikometri, Sosyal Destek, Anne Sa?l???, Uyarlama Çal??mas?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Kamile Altuntu? (Sorumlu Yazar olarak belirtilmi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? **2012** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için izinler ve güncel ücret bilgileri hakk?nda sorumlu yazar Kamile Altuntu? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Altuntu?, K. ve Emel, E. G. E. (2012). Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik ve güvenirli?i. Journal of Anatolia Nursing and Health Sciences, 15(3), 214-222.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: e-dergi.atauni.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: dogum-sonu-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i toplam 40 maddeden olu?makta olup, 5 alt boyuta

ARABPSYCHOLOGY.COM

ayr?lm??t?r:

Akrabal?k-aile-arkada? (9 madde)
Sosyoekonomik (9 madde)
E? (5 madde)
Sa?l?k (8 madde)
Psikolojik (9 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM